

zvati hrvatskim, pa su se suprotstavili narodnjačkim stajalištima. Njihovo nezadovoljstvo je kulminiralo na 41. saborskoj sjednici 13. srpnja 1861., nakon što je zastupnik Slavoljub Vrbanić uvrijedio grofa Julija Jankovića, zbog čega je sabornicu napustio 31 pristaša Ustavne narodne stranke (u dvorani su od unionista ostali Mirko Šuhaj, Robert Zlatarović, Mirko Bogović i Levin Rauch). No, odlazak unionista nije spriječio Sabor u donošenju odluka, jer je i bez njih postojala dvotrećinska većina koja je po Poslovniku bila potrebna za odlučivanje. Hrvatski je sabor nakon toga, 23. srpnja 1861., usvojio Zakonski članak 42. iz 1861., koji je postao političkim programom Narodne liberalne stranke. Na temelju istoga, Hrvatsku s Ugarskom nije vezalo ništa doli vladar, pa su prema tomu dvije kraljevine bile u personalnoj uniji.

Unatoč tome je 1868. sklopljena Hrvatsko-ugarska nagodba čiji vjeran pristaša je bio Mirko Bogović koji je u to vrijeme i nakon nagodbe obnašao dužnost velikoga župana Zagrebačke županije, člana Doma velikaša Ugarskog sabora, člana Ugarske delegacije, saborskoga bilježnika, te ministarskoga savjetnika u hrvatsko-slavonsko-dalmatinskom ministarstvu ugarskoga Ministarskoga vijeća. Sve to ga čini važnom osobom hrvatsko-ugarske državne zajednice.

Summary

Croatian Poet and Politician Mirko Bogović in Hungarian Constitutional History

Keywords: Mirko Bogović, Križevci, grand prefect of Zagreb, ministerial adviser in Budapest, member of the delegation of the Hungarian Parliament, Unionist politician

Mirko Bogovics (known as *Bogovich Imre* in Hungarian historiography and *Emerich Bogovich* in German transcription) was a Croatian poet, lawyer, supporter of the Illyrian Movement, and – after the Croatian-Hungarian Compromise – state secretary of the Hungarian Royal Croatian-Slavonian-Dalmatian Ministry in Budapest. He played an important role not only in Croatian, but also Hungarian constitutional history. Although his poetic activity is known in Hungary, he is more significant as a politician, ministerial adviser, great prefect of Zagreb, and above all member of the Hungarian Parliament's House of Magnates and Croatian representative in the Hungarian delegation, which decided on the most important tasks in the Austro-Hungarian Monarchy together with the Austrian delegation.

Translated by Aleksandar Livazović

obzir uzeti, te se gradjanom i korporaciam tamošnjim, jeziku jugoslavenskomu nevjestim dozvoljava za sada jošte poraba jezika talijanskoga. – U dopisivanju ipak i službovanju sa domaćimi oblastmi trojedine kraljevine imade se grad Rieka kao i sve njegove korporacie služiti jedino jezikom jugoslavenskim trojedne kraljevine.

7. Zaključak ovaj imade se u slici zakona Nj. Veličanstvu previšnjeg potvrđenja radi podnieti.

(Hrvatski ban Josip Šokčević. Zbornik radova, Zagreb–Vinkovci, 2000, str. 122–123).